

ЛОГІСТИЧНИЙ АУТСОРСИНГ ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Яна Ковальчук,

Олеся Тур, к.е.н.

Національний університет харчових технологій

Ведення логістичної діяльності актуальне для переважної більшості компаній, незалежно від сфер їх господарювання і форм організації. Для більшості компаній усього світу логістика не є провідною діяльністю, але, не дивлячись на це, управління та утримання логістичного відділу вимагає великої кількості ресурсів та уваги. Існують деякі випадки, в яких даний вид діяльності краще передати на аутсорсинг. Термін «Outsourcing» означає залучення зовнішніх ресурсів [1]. До основних видів аутсорсингу можна віднести: ІТ-аутсорсинг, виробничий аутсорсинг, аутсорсинг бізнес-процесів та логістичний аутсорсинг. Кожен вид знаходиться на відповідній стадії розвитку та має як недоліки, так і ряд значних переваг.

Сучасна логістика пов'язана з необхідністю вирішення безлічі бюрократичних проблем, пошуку ефективних способів швидкого і якісного проведення вантажно-розвантажувальних робіт. До того ж для цього потрібно застосовувати сучасні технології, що дозволяють вести облік, здійснювати детальне планування. Логістичний аутсорсинг – делегування обов'язків ведення другорядних бізнес-процесів підряднику. В рамках логістичного напрямку йдеться про передачу партнеру функцій, пов'язаних з виконанням безлічі операцій: приймання та завантаження товарів, відвантаження сировини та матеріалів, транспортування, зберігання продукції, здійснення митного оформлення тощо.

За своєю суттю ринок логістичного аутсорсингу бере на себе функцію ринку споживача. Чим вище рівень споживання в країні, тим більше доводиться спеціалізуватися компаніям, дистриб'юторам, виробникам і тим же торговим мережам у своїй безпосередній діяльності. У зв'язку з цим збільшується

потреба в залученні для організації ланцюга поставок товарів кваліфікованих логістичних операторів і передачі їм частини операцій на логістичний аутсорсинг.

Не дивлячись на розвиток технологій та рівень економіки, Україна за показником проникнення логістичного аутсорсингу в торгові мережі відстає в 3-3,5 рази від аналогічних показників в європейських державах і США. Для прикладу, показник проникнення логістичного аутсорсингу в Німеччині становить 55%, коли в Україні він дорівнює лише 18% [2].

Виділяють чотири основні фактори, які впливають на розвиток логістичного аутсорсингу [1]:

- 1) глобалізація, територіальне розширення збутових мереж і торгівлі;
- 2) складність управління ланцюгами постачання;
- 3) диференціація попиту;
- 4) застосування аутсорсингу як бізнес-моделі організації.

Важливу роль у формуванні українського логістичного аутсорсингу зіграло те, що спочатку він зосереджувався у найбільших містах країни – Києві, Харкові, Одесі, Дніпрі та Львові. Водночас мережеві рішення для регіональних проектів у невеликих містах і обласних центрах наштовхувалися на ряд проблем, зокрема, дефіцит кваліфікованого персоналу, відсутність належної складської інфраструктури та логістичних операторів для забезпечення на належному рівні високотехнологічних логістичних послуг. Все це відбувалося на тлі відсутності сприятливого інвестиційного клімату та довгострокових кредитів для розвитку регіонального логістичного аутсорсингу, основна особливість якого у тому, що він є більш ризикованим і менш прибутковим на практиці через слабкість регіональних ринків.

З метою покращення показника проникнення логістичного аутсорсингу та вирішення деяких проблем, які перешкоджають розвитку, необхідно виконувати наступні правила:

- 1) можливість здійснення IT-розробок. Прикладом можуть бути налаштування інтеграції із системами клієнта для проведення подальшої

аналітики (BI, Big Data), розробка нескладних систем моделювання тощо;

2) можливість доопрацювання аутсорсером будь-якої ідеї компанії-клієнта з наданням плану щодо її впровадження (найчастіше це безкоштовна пропозиція, звісно, за умови, що реалізація буде віддана аутсорсинговій компанії);

3) оскільки аутсорсинг логістики передбачає щільну взаємодію з клієнтом і накопичення компетенцій у світі клієнта, у деяких випадках представники аутсорсингу з великим бажанням беруть участь у робочих групах, займаються аналітикою та опрацюванням різних рішень, а також направляють експертні рекомендації замовнику, що дає цікаві результати;

4) у деяких випадках при достатній інтеграції з клієнтом такі компанії не заперечують проти реалізації більших проектів, як наприклад, відкриття і запуск складських потужностей під клієнта, організацію контрактного виробництва, беручи на себе весь процес – від розрахунків і планування до реалізації та подальшого управління об'єктом.

На сьогодні можна виділити не більше п'яти вітчизняних аутсорсингових компаній, які орієнтуються під вимоги ринку. Однак навіть ці компанії поки перебувають на етапі становлення, тобто остаточно не сформували оптимальні пакети послуг. Ринок логістичного аутсорсингу має великий потенціал на території України. Розвитку даного виду діяльності можуть сприяти процеси глобалізації, кооперації та інтеграції, а також зростаючі вимоги споживачів, які мотивують компанії.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Тридід О.М. Логістика: Навчальний посібник / О.М. Тридід, Г.М. Азаренкова та ін. – К.: Знання. – 2008. – 566 с.

2. Гуторов О.І. Логістика: навч. посібник / О.І. Гуторов, О.І. Лебединська, Н.В. Прозорова / Харк. нац. аграр. ун-т. – Харків: Міськдрук. 2011. – 322 с.